

Whisky proeven tussen de Highlands en de Lowlands

EEN GEWELDIGE PROEVERIJ WAARBIJ JE NA AFLOOP ZOWEL JE ZOWEL JE VADER ALS JE BROER REDELIJK AANGESCHOTEN IN DE AUTO HEBT ZITTEN, IS OOK NIET IETS WAT JE ELKE DAG MEEMAAKT. GELUKKIG KENNEN ZE IN SCHOTLAND OOK HET BOB-PRINCIPE EN HAD IK EEN ZESTAL SAMPLES VAN DEZE DISTILLEERDERIJ ACHTER IN DE AUTO LIGGEN.

Nadat wij vier jaar geleden in Ierland waren geweest (*Whisky Passion, Whiskey Tasting the Irish Way - 2015*), was het nu tijd geworden voor een bezoek aan het 'echte' whiskyland, Schotland. Na een aantal maanden voorbereiding (zoeken op internet, benaderen van een aantal bekende kopstukken in de whiskywereld) kregen we het uiteindelijk voor elkaar om vijf heel mooie bezoeken vooraf te plannen. Uiteraard begon voor ons de voorpret al tijdens het plannen, elke keer als we bij elkaar kwamen, werd er een whisky gedronken van een van de te bezoeken distilleerderijen. Er is natuurlijk geen betere manier om vooraf de sfeer te proeven dan op deze manier. Zo hebben we op weg richting ons bezoek de volgende whisky's genuttigd: Auchentoshan American Oak, Glenkinchie 12 yrs, Glengoyne 12 yrs en de Loch Lomond 12 yrs. Nu we dit zo opschrijven, leek opeens de 12 jaar het thema van deze voorbereidende drams. We hadden het zwaar, een echte straf. Tijdens onze vijf dagen Schotland hadden we op iedere dag één bezoek ingepland staan. De planning was zo gemaakt om buiten het doel van deze reis, whisky (uiteraard), ook nog iets van Schotland te kunnen zien. Voor onze uitvalsbasis in Schotland werd gekozen voor Edinburgh.

TIP: mocht de huurauto niet voorzien zijn van een navigatiesysteem, download dan routeplanner 'Waze', deze vernuftige navigatieapp kent alle distilleerderijen.

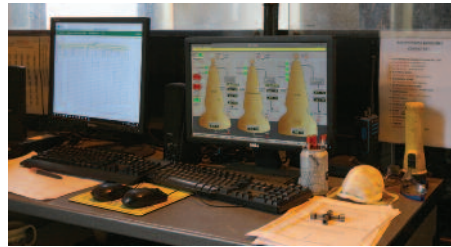
TIP: zowel Edinburgh als Glasgow is zeker een bezoek waard. Edinburgh voor de historie en de oude gebouwen, Glasgow voor het nieuwe en industriële uiterlijk. Je kunt in deze steden dus ook nog genieten van andere dingen dan alleen de whisky.

Ons verblijf stond gepland van donderdag 2 mei tot en met maandag 6 mei van dit jaar. De vlucht Amsterdam-Edinburgh was zo vroeg dat we het eerste bezoek, aan Auchentoshan mooi aan het einde van de dag konden plannen, meteen een heel goed begin van de trip. Voor de rest van de dagen waren Glenkinchie, Glasgow Distillery, Glengoyne en op de laatste dag, Kingsbarns gepland. Los van de geplande bezoeken hebben we tijdens de ritten richting de verschillende distilleerderijen ook nog Loch Lomond, van buitenaf, en de Clydeside Distillery tijdens de eerste tour op zaterdag meegenomen.

Leuke weetjes over Schotland

Er zijn 5 miljoen inwoners in Schotland en 20 miljoen vaten whisky, en mooi gemiddelde dus van vier vaten per inwoners, alle kinderen en niet whiskydrinkers meegerekend natuurlijk. Het spijtige van deze vaten is dat zodra ze nog in de warehouses liggen er nog geen belasting betaald hoeft te worden. Kunnen jullie nagaan hoe graag de Schotse regering heeft dat wij met z'n allen zoveel whisky kopen. Pas als de whisky vaten het 'Tax Free' warehouse verlaten om gebotteld te worden, komt er geld binnen via de accijns en belastingen.

Vroeger had iedere beetje gerenommeerde distilleerderij wel een belastingwaakhond op bezoek. In de volksmond werd deze ambtenaar 'Willy the Watcher' genoemd. Zijn taak was om toe te kijken en het beheren van de sloten op de 'spirit safe'. Laatste nieuwe cijfers over 2018 zijn dat de whisky

Foto's boven en links:
Auchentoshan

in Schotland heeft gezorgd voor een bijdrage van £5,5 biljoen aan de economie van de UK.

Auchentoshan

Als eerste stond het bezoek aan Auchentoshan op de planning. Na het ophalen van de huurauto op Edinburgh Airport was de rit naar Auchentoshan ook meteen de testrit voor het links rijden in een links sturende auto.

Het gebouw van Auchentoshan zag eruit als het beeld wat wij hadden van een Schotse distilleerderij.

Bij het komen aanrijden bij de distilleerderij zie je een groot gebouw met de naam groot op de gevel en een gebruikte still om het plaatje compleet te maken. Voor dit gebouw ligt een grote vijver. Deze is ontstaan door een bominslag tijdens de Tweede Wereldoorlog. Deze wordt nu mede gebruikt voor de opslag van het water ter koeling van het distillatieproces. Dit laatste is mooi te zien aan de fontein die warm water terugspuit in de vijver met stoom als gevolg. Dit alles maakt de entree van dit gebouw alleen nog maar spectaculairder.

Auchentoshan staat mede bekend als een distilleerderij die de whisky drie keer distilleert, volgens hen de enige Schotse Whisky die dit heeft (zoals wij allemaal weten zijn er meerdere, denk aan Springbank voor hun Hazelburn, Benromach, Benrinnes, Mortlach en ook bij Glasgow Distillery gaat er een triple distillaat komen).

Volgens onze rondleider is niet alleen het distilleren hier triple, maar alles is in drieën:

1) grondstoffen, 2) het distillatieproces en 3) het uiteindelijke genieten van een overheerlijke whisky.

Tijdens het eerste bezoek aan een distilleerderij in Schotland vielen ons uiteraard meteen een aantal dingen op die wij tot op heden alleen

nog maar kenden van de foto's uit boeken en internet, de meest specifieke hierbij waren natuurlijk de twee pagodedaken.

In het bezochte warehouse van Auchentoshan werd aangegeven dat er 22.000 vaten op het

Foto's links en boven:
Loch Lomond

terrein aanwezig zijn. Dit aantal is een mix van hun eigen vaten, maar ook die van zusterdistilleerderijen zoals Bowmore en Laphroaig. Eerdergenoemde is voor behoud van deze vaten bij bijvoorbeeld brand of natuurrampen bij de eigenlijke distilleerderij, een mooie ingebouwde zekerheid.

TIP: aan het einde van de rondleiding werden we buiten een tweetal whisky's ook nog getrakteerd op een heerlijke verfrissende kleine zomerse cocktail met Auchentoshan als basis, zie hier het recept:

Cocktail:

'Auchie and Ale'.

¼ deel Auchentoshan 'American Oak', ¼ deel citroensiroop met water en ½ deel (willekeurig) IPA bier.

Loch Lomond

Gebruikmakend van de *Whisky Passion*-app op onze mobiele telefoon is het een fluitje van een cent om te ontdekken waar in de buurt meer distilleerderijen zijn. We besloten te navigeren naar Loch Lomond. Aan het einde van de ingestelde route kwamen we uit bij een grote fabriekachtige distilleerderij, een groot terrein met veel nieuwe, maar ook een aantal oude gebouwen. Aan de buitenkant had dit niet de looks van een whisky distilleerderij. Nadat we de auto hadden geparkeerd, hebben we te voet een ronde buiten het hek gemaakt, weinig sprookjesachtig maar wel clean en volop in productie.

TIP: op de parkeerplaats bij de hoofdingang stond op het moment van ons bezoek een snackkar waar ze een geweldige cheeseburger verkochten, een echte aanrader en een bezoek waard.

Glenkinchie Distillery

Bij aankomst bleek rond de distilleerderij een kleine bouwput te zijn. De plannen om een nog groter en moderner bezoekerscentrum te bouwen, zijn in volle gang. Nu dus nog even een bouwput, maar dadelijk zeker een nieuw bezoek waard. We kregen hier een tour achter de schermen, een absolute aanrader voor de echte whisky liefhebber. Je krijgt buiten de gewone rondleiding langs de tourroute ook nog een bijzonder kijkje achter de schermen van het gehele whisky proces. We eindigden deze tour in een van de warehouses gelegen boven de distilleerderij. Hier kregen we de kans twee whisky's recht uit het vat te proeven, een 18- en 31-jarige whisky op cask strenght. Het proeven van deze twee whisky's was een waar genot en de kers op deze geweldige taart.

Foto's links en onder:
Glenkinchie Distillery

TIP: deze tour is nieuw en een echte aanrader. De prijs zal ongeveer GBP 100 per persoon zijn.

Wanneer je deze tour neemt hoop dan op gids Kay, zij ging al wat jaartjes mee, een dame uit de streek en net zo puur als de whisky die ze maken bij Glenkinchie, echt GEWELDIG!!!

Het vat en zijn verhaal

Gehoord bij Glenkinchie; een boer had gehoord dat het kopen van een vat whisky een goede investering zou zijn. Hij kocht een vat bij Glenkinchie en koos er voor het te laten bij de distilleerderij. Helaas overleed de man voordat hij het vat uit de nalatenschap kon verdelen. Uiteraard diende er nog wel belasting over het vat afgedragen te worden, de achtergebleven

Foto's boven en links:
Glasgow Distillery

familie wilde dit echter niet betalen. Het vat ligt dus op de dag van vandaag nog steeds in het warehouse bij Glenkinchie. Het vat is niet van Glenkinchie en is dus ook niet te gebruiken. Inmiddels is het vat leeg door de 'Angels' Share'. Ook hier in het bounded warehouse liggen vaten van andere, samenwerkende, distilleerderijen. Ook liggen er uiteraard Glenkinchie vaten bij de andere om dezelfde reden.

Glasgow Distillery

Deze zeer jonge distilleerderij is in 2014 begonnen met het distilleren van whisky, dus in 2017 was pas de eerste whisky beschikbaar. Het team hier is jong en zorgt voor veel exposure via social media (Facebook en Instagram). Nu de distilleerderij op volle kracht werkt, komt er snel naast de gewone 1770 Single Malt een lijn van in totaal drie verschillende op de markt. De volgende stap wordt een 1770 peated versie en daarna volgt een speciale drie keer gedistilleerde versie van de 1770. Om de productie bij te kunnen houden, zijn er reeds twee nieuwe stills gekocht voor de uitbreiding. Gezocht wordt nog naar een juiste ruimte.

TIP: naast deze whisky's produceert de Glasgow Distillery ook een prijswinnende gin (Makar) en een pas nieuwe rum lijn, genaamd Banditti Club.

Alle drie de stills hebben namen gekregen, Tara en Mhairi zijn vernoemd naar de dochters van twee van de eigenaren en Annie is genoemd naar de oma van de derde eigenaar. Hieruit blijkt dat het eerdergenoemde statement van Auchentoshan dat zij de enige drie keer gedistilleerde whisky hebben in Schotland, niet helemaal terecht is. Helaas zijn er in deze redelijk kleine distilleerderij geen standaardrondleidingen, wel wordt er een keer per maand een bezoek moment geregeld voor mogelijk nieuwe klanten. Dit geldt voor maximaal veertien personen.

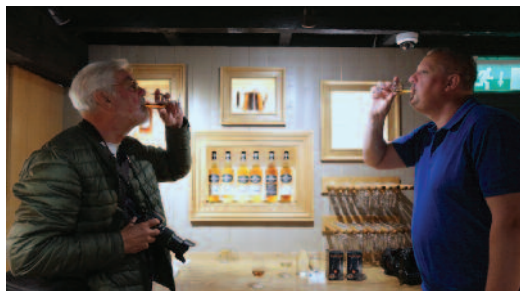
Clydeside Distillery

'Eindelijk weer een distilleerderij in het centrum van Glasgow,' opende onze gids zijn verhaal. In 2017 werd de distilleerderij geopend en dit houdt natuurlijk in dat er nog geen whisky in de fles zit. Dat deze distilleerderij nu al een groot succes is en veel bezocht wordt, komt vooral

Foto's links en onder:
Clydeside Distillery

Foto's onder en rechts:
Glengoyne

door de geweldige historische locatie. Dit van oudsher tolhuis staat echt op een unieke locatie aan het water. Alle whisky die Glasgow vroeger uitging, ging via dit tolhuis. Dit verhaal en de locatie doen je dit verhaal meteen geloven. Ook als later mocht blijken dat het niet zo is, is het de perfect gekozen locatie en een goed verhaal. Voor ons was dit de perfecte combinatie tussen whisky en de industriële look, iets wat perfect past bij Glasgow.

We hebben hier vooruitlopend op ons bezoek later die middag aan de Glasgow Distillery, de standaardtour gedaan.

TIP: op een kleine tien minuten lopen van de Clydeside Distillery is het Riverside Museum, echt

een bezoek waard. Dit museum heeft een prachtige collectie historische voertuigen tentoongesteld en de toegang is gratis. Parkeerplaats is betaald parkeren, maar de auto kan gewoon op het parkeerterrein bij de Clydeside blijven staan, deze is namelijk gratis.

Glengoyne

Een werkelijk spookjesachtige distilleerderij in een idem omgeving. Dit was een voorbeeld zoals velen zich voorstellen bij het moment als je praat over de klassieke lay-out van een Schotse distilleerderij.

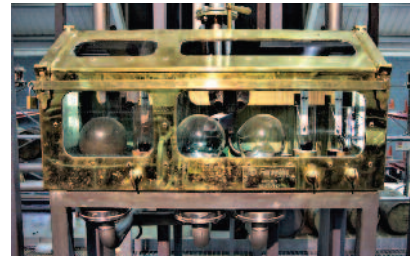
Het gebruikte water wordt gerecycled in een natuurlijke septische tank. Hierdoor zijn al tientallen insecten teruggekeerd in deze omgeving die al enkele jaren verdwenen waren. De betekenis van de naam Glengoyne: Glen = Vallei en Goyne = Gans, dus Vallei van de Gans. Uiteraard is dit terug te vinden in het wapen van de whisky.

De distilleerderij van Glengoyne ligt op de rand van de Highlands en de Lowlands, zelfs zo op het randje dat vroeger toen er nog verschil in accijns was tussen deze twee gebieden, de distilleerderij in de Highlands lag en de Warehouses in de Lowlands, hierover werd dus een lager percentage belasting geheven.

Bij Glengoyne werken ze met drie stills, maar dit is niet om drie keer te distilleren, twee ervan zijn namelijk spirit stills. In deze stills wordt gewerkt met een lager percentage alcohol als basis, ook is de doorlooptijd een stuk minder snel dan bij de andere bezochte distilleerderijen, vijf liter per uur. Door deze rustige doorlooptijd heeft de vloeistof veel contact met het koper van de stills. Op deze manier wordt er veel sulfaat maar ook de esters (olieachtige stoffen) uitgehaald. Al dit genoemde zorgt voor de uitgesproken smaak van Glengoyne.

The Teapot

Een mooie anekdote die verteld werd tijdens ons bezoek aan Glengoyne was die van 'The Teapot'. Het verhaal gaat dat vroeger tijdens het eten (ontbijt, lunch en avondeten) de werknemers een dram mochten nuttigen aangeboden door de distilleerderij, jonge werknemers waren vaak het drinken van whisky niet gewend en dronken meestal hun toegestane drams niet op. De oudere werknemers vroegen de jongere garde toch de aan hun aangeboden dram aan te pakken en deze in de speciaal daarvoor aanwezige theepot te droppen. De oudere werknemers konden dan na hun aangeboden dram ook nog een 'kopje thee' drinken. Als aandenken aan dit verhaal heeft Glengoyne een aantal jaren terug een speciale batch gemaakt, genaamd The Teapot Dram.

Kingsbarns Distillery

Tijdens het voorbereidend contact met Kingsbarns ontvangen wij tot onze verbazing een e-mail terug in de Nederlandse taal. Het bleek dat de Experience Manager van de distilleerderij en bezoekerscentrum was een Nederlander is. Dat maakte het verdere contact, maar vooral hetgeen we voor ogen hadden bijzonder makkelijk. We konden dan ook een uur voor openingstijd aan de gang met onze privétour en fotografiemogelijkheden. Een bijzonder mooie en moderne distilleerderij met een geweldig gebouw op een droomlocatie.

Dream the Dram

Anders dan bij eerder door ons bezochte distilleerderijen wordt bij Kingsbarns gebruikgemaakt van twee soorten gist, een daarvan was een biergist. Andere distilleerderijen achten dit niet gebruikelijk of onmogelijk.

De nieuwe lijn van Kingsbarns, de 'Dream the Dram', was de introductie van de eerste lichting whisky van deze in 2014 geopende distilleerderij.

Aan het einde van onze perfecte georganiseerde tour kregen wij buiten de Kingsbarns Single Malt release van 2019 ook nog de kans om de 'Single Cask Release 2019' te nuttigen. Van dit vat, Amerikaans eiken, zijn in totaal maar 257 flessen gevuld in 2019 nadat hij in 2015 het vat is ingegaan. Deze Single Cask Release was wat voller van smaak dan de gewone Kingsbarns, maar beide zijn een echte aanrader. Echter, voor de eerste moet je wel naar Schotland, deze wordt alleen verkocht in de winkel bij de distilleerderij.

Wat ons opviel, was dat er voor rondleiding op de route overall rekening is gehouden met de toegankelijk voor rolstoelen, dit zelfs tot vlak aan de stills. Een bijzonder mooie opsteker voor Kingsbarns.

Cameronbridge Distillery

Op de terugweg van Kingsbarns kwamen we door het stadje Leven, dit had ook zomaar omgedoopt kunnen worden tot 'Diageo Town'. Twee grote complexen lagen langs onze terugweg. Na een korte stop voor het inwinnen van informatie bleken beide distilleerderijen en warehouses van Diageo te zijn. Een van deze complexen was de whiskydistilleerderij Cameronbridge, de oudste graandistilleerderij van Schotland. Hier reden de vrachtwagens af en aan met de grondstoffen voor deze graandistilleerderij, dit moest ervoor zorgen dat de productie niet stil kwam te liggen. In de tijd dat wij daar even een paar foto's hebben gemaakt van het complex en de poort in het bijzonder, hebben we zeker tien vrachtwagen in en uit zien rijden.

Deze distilleerderij is goed voor meer dan 100 miljoen liter graan whisky voor de blends van Diageo zoals Johnnie Walker, Black & White, White Horse, Vat 69, J&B, Bell's, Buchanan's, Dimple, Haig en vele, vele andere.

Het was een meer dan geweldige trip naar Schotland, de volgende staat voor volgend jaar alweer op de planning.

Foto's boven:
Kingsbarns Distillery

Foto's onder:
Cameronbridge Distillery

